LIBRARY OF CONGRESS
SLAVIC READING ROOM
WASHINGTON D C

І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ЛИПНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 15, 1964 No. 129. VOL. LXXI

СЕН. ГОЛДВОТЕР ТА ЙОГО ПРИХИЛЬНИКИ МАЮТЬ ВИРАЗНУ ПЕРЕВАГУ НА РЕСПУБЛІКАНСЬКІЙ КОНВЕНЦІЇ В САН ФРАНСІСКО

КОНВЕНЦІЙНІ КОМІСІЇ ВІДКИНУЛИ ВСІ ВНЕСКИ ГУБЕРНАТОРА СКРЕНТОНА В СПРАВІ КОНСТИТУЦІЙНОСТИ ЗАКОНУ ПРО ОХОРОНУ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ ТА ПРО ВІДМЕЖУВАННЯ РЕСПУБЛІКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ ВІД Т-ВА ІМ. ДЖАНА БИРЧА. В ПРОЄКТІ ПЛЯТФОРМИ ПРИГАДУЄТЬСЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ РЕСПУБЛІКАНЦІВ ДОПОМАГАТИ ПОНЕВОЛЕНИМ ДЕРЖАВАМ, В ТОМУ І УКРАЇНІ, ДО ВИЗВОЛЕННЯ З-ПІД КОМУНІСТИЧНОЇ НЕВОЛІ.

Сан Франсіско. — В першому дні Республіканської Конвенції 13-го липня більшість в комісії відкинула внесок прихильників губернатора В. Скрентона, щоб змінити регулямін Конвенції та щоб не допустити до участи в нарадах тих делеґатів із деяких південних стейтів, які були вибрані за допомогою расової дискримінації. Сенатор Голдвотер заявив, що гострий лист, в якому Скрентон заатакував його в неділю, доміг Голдвотерові на Конвенції. В першому дні Конвенції губернатор з Ореґону Марк Д. Гетфілд виголосив так звану ключову промову, в якій гостро атакував політику демократичного уряду, але й він виступав проти т-ва ім. Джана Бирча, проти якого виступає Скрентон та його прихильники. Гетфілд говорив про „фанатиків в цій країні, які сіють отруту ненависти". На конвенції відчитано звернення колишнього президента Герберта Гувера, який з огляду на своє здоров'я (89 років) не міг особисто прибути з Ню Йорку до Сан Франсіско. Гувер закликає до втримання збройної сили країни на відповідній висоті, щоб не дозволити Москві і Пейпінгові заатакувати ЗДА. Він заявляє, що конституція, — це основи вольностей одиниці й цілого народу, й тому треба її шанувати, та закликає до збалянсованого бюджету, зменшення податків та до ощадности у Федеральних видатках. 13-го липня цього року почалася тут 28-ма Номінаційна Республіканська Конференція, яка має партії, що існує вже 110 років, найменувати президентського кандидата. Цілий попередній тиждень працювала 100 членна Плятформова Комісія, яка схвалила для партії програму, що є дуже близькою до консервативної програми чолового кандидата на президента арізонського сенатора Беррі Голдвотера. Напередодні відкриття Конвенції в політичних колах ставили собі такі три запити: Чи певний є вибір сен. Голдвотера на президентського кандидата? Чи можливий розлам в партії? Які можливості мають республіканці, щоб перемогти у виборах президента Джансона? Ухвалення виборчої плятформи свідчить про те, що номінація Голдвотера є запевнена вже в першому голосуванні, бо арізонський сенатор має більше голосів, ніж потрібно до номінації. Ліберальні прихильники губернатора Віллляма Скрентона не змогли вставити до виборчої плятформи такі пункти, які компромітували б Голдвотера, який голосував проти закону про охорону громадянських прав. Але велика більшість Плятформової Комісії відкинула ці пропозиції Скрентона. Недавно губ. Скрентон сказав, що він не іде до Сан Франсіско, щоб „коронувати" Голдвотера, тільки щоб номінувати президентського кандидата, але вже в неділю 12-го липня преса писала, що на Конвенції буде „коронація" Голдвотера, який старався про номінацію від 1960-го року, це значить, зараз після поразки Ніксона у виборах 1960 року. Плятформова Комісія домагається, щоб майбутній президент ЗДА вів аґресивнішу політику у відношенні до комунізму. В плятформі говориться таке: „Демократичний уряд від самого початку не був паном, тільки в'язнем більших подій". ЗДА не мали своєї думки і незалежности в здійснюванні свого проводу в світі при розв'язці різних справ в кождому районі нашого ґльобу — твердиться в плятформі, де домагається, щоб уряд більше прислухувався до голосу військовиків. Автори плятформи критикують демократичний уряд за встановлення безпосередньої телефонічної лінії між Москвою і Вашинґтоном. Це відчужило від ЗДА випробованих наших приятелів і створило можливість нового Мюнхену з-перед 25-ох років. У внутрішній політиці плятформа домагається обмеження федеральної влади до тих ділянок, які визначає конституція. Внаслідок централізації федеральної влади настає зменшення волі стейтів. Занедбується інтереси Америки в користь Об'єднаних Націй, де мають голос ті, які не хочуть платити своїх вкладок на втримання цієї міжнародної організації. Демократичний уряд наобіцяв багато виборцям, але не здійснив цих обіцянок. І досі число безробітних не зменшилося до 4 відсотків всіх робітних сил, як це уряд обіцяв зробити 4 роки тому. І досі число безробітних між молоддю є дуже велике, і уряд не зумів того відсотка зменшити. Плятформа критикує демократів за нерозв'язану фармерську програму, за занедбування природних ресурсів країни, за послаблювання домашніх промислів (копальняного і нафтового) тим, що є дозволені чужі імпорти товарів, які конкурують із американськими товарами. В плятформі закидається демократичному урядові, що він веде таку політику, щоб бути рівним з комуністами, а не політику, яка довела б до вищости над комуністами. Губ. Скрентон сподівається, що його виступ на Пленумі Конвенції спричиниться до того, що численні делеґати, які є прихильниками Голдвотера, змінять свою думку щодо арізонського сенатора, і внаслідок цього Голдвотер не зможе бути найменований в першому голосуванні. Але в політичних колах не вірять, щоб вдалося Голдвотеровим противникам здобути більшість на Конвенції і не допустити до номінації Голдвотера. В плятформі згадується те, що республіканці потверджують давніше своє зобов'язання підтримувати змагання до остаточного визволення поневолених комуністами держав у Східній Европі й Азії, і між поневоленими країнами згадується і Україну аж два рази.

Сенатор Беррі Голдвотер та губернатор Вілліям Скрентон — головні особи на Республіканській Конвенції.

Президент Джансон не складатиме заяв під час Республіканської Конвенції

Вашинґтон. — Президент Джансон при кінці тижня не виїхав із Білого Дому, а його пресовий секретар Джордж Е. Ріді заявив, що Президент не хоче, щоб про нього писали в новинках під час цього тижня, в якому відбувається Республіканська Номінаційна Конвенція в Сан Франсіско. Журналісти були поінформовані в суботу 11-го липня, що не буде жадних вісток із Білого Дому, хіба що сталася б якась важлива несподіванка в політиці за кордоном або в ЗДА. Президент зарядив, щоб аґенти Федерального Бюра Інвестиґації досліджували справу вбивства вашинґтонського негритянського виховника Лімюела А. Пенна, до якого стріляв невідомий злочинець коло міста Колберту в Джорджії. Справа цього вбивства тим більше турбує уряд, що Пенн, військовик, їхав разом із двома іншими військовими старшинами-неграми.

● Статистичне бюро у Вашинґтоні повідомляє, що число мешканців ЗДА недавно переступило 192 мільйони, і в 1967 році має дійти до 200 мільйонів. В 2010 р. населення цієї країни має дійти до 438 мільйонів. Тепер в цій країні є на 2.5 мільйона більше жінок як чоловіків, а в 2010 році буде їх більше на 4.5 мільйона. Так передбачається, коли населення зростатиме в такому темпі, як тепер.

„Вашинґтон Пост", після невдалої кампанії проти пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, виступив гостро проти Тижня Поневолених Націй

Вашинґтон. — Відомий із своєї завзятущої, але невдачної кампанії проти пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні, місцевий щоденник "The Washington Post" виступив тепер в подібний нагальний спосіб проти відзначуваного в ЗДА від 1959 року Тижня Поневолених Націй. У редакційній статті „Поневолені Нації" у своєму виданні з суботи 11 липня ц.р. згаданий щоденник — подібно, як у випадку з пам'ятником Шевченкові з кінцем минулого і початку цього років — домагається перевірки і скасування закону з 1959 року, яким Конґрес ЗДА „уповноважує і закликає Президента ЗДА проголошувати 3-ій тиждень липня Тижнем Поневолених Націй аж до часу, як усі народи світу осягнуть свою волю і незалежність". Своє домагання "The Washington Post" мотивує твердженням, що згаданий закон-резолюція включає до названих в ньому поневолених націй не тільки деяку кількість колись незалежних країн, з якими Америка зв'язана інтересами і сантиментом, але і „Козакію" та „Ідель-Урал", які ніколи не існували, як незалежні країни, за винятком короткого періоду німецької інвазії". "The Washington Post" іронічно твердить, що ті країни, мовляв „так само поневолені Совєтським Союзом, як Анакост і Клівлендський парк у Вашинґтоні, поневолені Дистриктом Колюмбії", що ж до Білорусі і Україна, про які "The Washington Post" пише також у „знаках наведення", згаданий щоденник називає їх „політичними витворами, які більше означаютьи аспірації, аніж політичну особовість". Дальше пише "The Washington Post", що „Конґрес витягнув з мішка ці географічні кусні тому, бо мала кліка, очолювана надзвичайно здібним маніпулятором (очевидний натяк на професора д-ра Лева Е. Добрянського, ініціятора Резолюції про Тиждень Поневолених Націй) успішно використала конґресову слабість для натиску збоку етнічних груп". „Ця країна є антикомуністична, але вона не поділяє завзятих атикомуністичних пересудів цієї групи" — пише "The Washington Post", домагаючись скасування закону про Тиждень Поневолених Націй, що його він називає „обманом у відношенні до деяких країн". Тим, „які мають справедливі аспірації" „Америка не може допомогти без ризика їхнього власного і її власного знищення" — твердить "The Washington Post". Це вперше американська газета виступила проти Тижня Поневолених Націй. До цього часу напастливу акцію проти цього Тижня вели тільки Совєти.

З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН

У понеділок, 13-го липня, як „Свобода" вже була готова до друку, у великій пресі, на якій вона друкується, трапився дефект і того дня „Свобода", з датою вівтірка 14-го липня, не могла появитися. Пошкоджену частину преси спроваджено того самого дня літаком з Шікаґо та заінстальовано і сьогодні вона вже працює нормально. Частину матеріялів, що були призначені до вчорашнього числа „Свободи", яке через дефект у пресі не могло появитися, використовується сьогодні.

В АМЕРИЦІ

● Американський Інститут Публічної Опінії д-ра Джорджа Геллупа перевів опитування між виборцями і зібрав такі дані про вибори, коли б тепер вони відбувалися: коли б кандидували Джансон і Скрентон, то на Л. Джансона голосували б 67 відсотків опитуваних, а на Скрентона — 27 відсотків. 6 відсотків нерішені, на кого голосувати. Коли б від республіканців кандидував Голдвотер, то він дістав би тільки 20 відсотків голосів опитуваних, Джансон аж 76 відсотків, а 4 відсотки — нерішені.

● При кінці минулого тижня перевезли пораненого в летунській катастрофі сенатора Едварда Кеннеді зі шпиталю в Нортгемптоні, Массачусетс, до Бостону. Він має зломану спину, і його перевозили на ношах, щоб не рушився, бо це пошкодило б його лікуванню.

● Школа публічного здоров'я й харчування при Гарвардському університеті, відповідаючи на запити зацікавлених, стверджує, що всякі м'ясні вироби з вепровини конче треба добре варити, щоб знищити в них трихіну. Саме вудження не мусить вбити зарáзків, тому вудженину треба ще переварювати.

МИТРОПОЛИТ АМВРОЗІЙ СЕНИШИН, ВИДАВ ЗАКЛИК В СПРАВІ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ЗАПОЧАТКУВАЛИ ЦЬОГОРІЧНИЙ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ БОГОСЛУЖЕННЯМИ В НЕДІЛЮ

Джерзі Ситі. — „Українці мають провід" — пише в заголовку свого повідомлення про відзначування Тижня Поневолених Націй в Гудсонському повіті місцевий щоденник "The Jersey Journal", інформуючи про Богослуження в українських католицьких церквах в Байоні і Джерзі Ситі в намірені українського народу в неділю, 12-го липня та про відчитання під час Богослужень Архипастирського Заклику первоієрарха Української Католицької Церкви в ЗДА, ВПреосв. митрополита Кир Амврозія Сенишина із закликом до молитов і праці, щоби і український нарід міг діждатись довгоочікуваної волі и незалежности (Повний текст Архипастирського Заклику митрополита Кир Амврозія буде надрукований в черговому числі „Свободи"). Архипастирський Заклик був відчитаний, згідно з розпорядженням Митрополичої канцелярії, по всіх церквах філядельфійської архидієцезії. Впродовж тижня та з його кінцем в багатьох громадах відбудуться ще відповідні імпрези і зібрання.

У Ню Йорку відбулись Богослужби і маніфестація з нагоди Тижня Поневолених Націй

Ню Йорк. — В римо-католицькому соборі святого Патрика при 5-ій Евеню в Ню Йорку монсіньйор Джон Балкунас з литовського роду відправив в минулу неділю 12 липня Богослужбу в наміренні поярмлених большевиками народів, при чому він виголосив проповідь, в якій гостро натаврував переслідування релігії в Совєтському Союзі. Монсіньйор Балкунас, який є президентом Конференції американців східньо-европейського походження (CACEED), куди належать також українці, — звернув увагу, що комуністичний режим, з уваги на публічну опінію світу змінив яскраві методи сталінської епохи на „делікатніші", але переслідування вольних колись народів і переслідування релігії ведеться в Совєтському Союзі немилосердно далі. Монсіньйор Балкунас у своїй проповіді двічі згадав за йменням Україну, як одну з найскорші і найбільш поярмлених націй. Перед домівкою Асамблеї поярмлених народів Европи, яка об'єднує так звані сателітські і балтійські народи, відбулась маніфестація, на якій промовляв головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, як голова Політичної Комісії згаданої Конференції американців східньо-европейського походження. Він відчитав своєрідний акт оскарження проти СССР, як поневолювача вільних народів, та заклик до ЗДА і всього Заходу щодо потреби ведення політики визволення. На тій маніфестації промовляли ще амбасадор Вільного Китаю до ОН Ліо Чієх і конґресмен Страттон.

Богослуженням і церемонією на Концерті відзначено Тиждень Поневолених Націй на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. — Службою Божою на інтенцію українського народу, яку відправив Всч. о. Любомир Гузар, в неділю 12 липня, та його закликом під час проповіді до молитов за наших батьків і матерів, братів і сестер у неволі на рідній не своїй землі, як і відповідною церемонією під час концерту в суботу 11 липня, — відзначено Тиждень Поневолених Націй на цій Оселі Українського Народного Союзу в Кетскільських горах. У Богослуженні в неділю, як і на концерті в суботу, взяли участь численні гості Союзівки.

Концерт у суботу 11-го липня започаткував головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір короткою згадкою про проголошений президентом Линдоном Б. Джансоном Тиждень Поневолених Націй в часі між 12 і 18 липня та про причину, ціль і значення цього Тижня. Працівники Союзівки Орися Пащак і Ганя Шевченко прочитали проклямацію президента Джансона англійською мовою та в перекладі українською мовою. Після цієї церемонії п. Й. Лисогір представив гостям новонайменованого керівника культурної активности на Союзівці маєстра Івана Задорожного, який вже проводив дальшою частиною програми.

Гості ентузіястично вітали виступи пані Ізабелли Фоменко-Курдидик та Андрія Добрянського

Гості Союзівки довго невмовкаючими оплесками вітали виступи двох відомих артистів: баса Андрія Добрянського та сопрано Ізабеллу Фоменко-Курдидик. А. Добрянський, який цього вівтірка має важливу пробу в Метрополітен-опері у своїх заходах увійти до складу цієї опери, виконав у двох виступах арії з опери Данькевича „Богдан Хмельницький", М. Лисенка „Наталка Полтавка" та Россіні „Севільський цирульник". Виконуючи арію Базилія із „Севільського цирульника", співак був зодягнений у відповідний костюм та характеризований. Ізабелла Фоменко-Курдидик у двох виступах виконала пісні й арії композиторів: Кос-Анатольського, Фоменка, Лопатинського, Китастого та ін. У другій частині свого виступу співачка була зодягнена в український національний одяг. Концерт відбувся в новоудекорованій Едвардом Козаком концертовій залі Союзівки.

На Світовій Виставці в Ню Йорку буде вперше показано балет „Заручини"

Ню Йорк. — На Світовій Виставці, у неділю 19 липня — в Українському Дні — по 7:30 вечора буде вперше в ЗДА показано оригінальний український балет „Заручини", з участю солістів Вадима Сулими, панни Войнаровської, Романа Петріни і Володимира Бакада та понад 100 осіб танцюристів з району великого Ню Йорку — переважно молоді. У балетній картині „Заручини" хореографічною мовою розповідається про невдалі заручини заможного чиновника і перемогу справжнього кохання; виведено частину звичаїв та весільного обряду на Полтавщині. Всю дію оздоблює український гумор. Балетну картину „Заручини" написав і ставить тут балетмайстер Вадим Сулима. Уродженець Харкова, він закінчив Державну балетну школу в Ленінграді, повернувся в Україну, а потім по війні працював та був керівником різних балетів у Західній Европі. Перед прибуттям до ЗДА Вадим Сулима керував 300-особовим балетом у Чіле, в Південній Америці, здобувши в тій країні багато мистецьких нагород. Балетна картина „Заручини" буде показана як п'ята точка „Картин з життя України". Заля „Зінґер Вовл", де відбуватиметься виступ, може помістити 16 000 глядачів.

У МОСКВІ ВІДКРИТО НОВУ СЕСІЮ ВЕРХОВНОГО СОВЄТА

Москва. — В минулий понеділок 13 ц. м. розпочались наради нової сесії Верховного Совєта СССР, при чому Хрущов виголосив три і півгодинну промову, присвячену головно господарській ситуації в СССР та новим соціяльним і економічним реформам. Хрущов заповів, що від найближчого року 30 мільйонів колгоспних робітників дістануть право на старечу пенсію, до якої будуть управнені мужчини у віці 65 років з вислуженими 25 роками праці і жінки у віці 60 років із вислуженими 20 роками. Він заповів теж підвищення платні 18 мільйонам „робітникам на громадській службі", до яких він урахував м. і. лікарів і вчителів. Хрущов заявив, що ті реформи мали бути введені вже два роки тому, але не сталося це через Кубинську кризу, коли-то треба було збільшити видатки на збройні цілі. Хрущов обіцяв збільшення продукції ужиткових товарів та підвищення життьового рівеня совєтських громадян. Полемізуючи проти комуно - китайських закидів, що большевики відхиляються в своїй політиці „в буржуазному напрямку від марксистської ідеології", Хрущов заявив, що ті, які таке твердять, „не знають, що вони говорять". Водночас Хрущов, виправдував минулорічні великі закупи збіжжя і зерна в Канаді і ЗДА разом 12 мільйонів тонн, арґументом, що без оцих закупів треба було б увести харчові картки та взагалі зменшити внутрішню харчову консумцію. Тепер, твердив Хрущов, харчова ситуація в Совєтах настільки покращала, що совєтський уряд рішив творити зернову резерву „на всякий випадок". Західні коментатори стверджують на цій підставі, що давні совєтські стратегічні харчові резерви зовсім вичерпані та що попередні совєтські звіти про збори збіжжя були фальшиві.

Москва знову погрожує з приводу атомової фльоти

Москва. — В минулу суботу 12 липня ц.р. совєтський уряд передав ноту З'єдинаним Державам, Британії, Західній Німеччині, Італії, Голляндії, Греції і Туреччині в справі надводної морської фльоти з різнонаціональною залогою, озброєної атомовими ракетами „Поляріс". Названі держави погодились взяти участь в створенні такої фльоти. ЗДА передали один нищильник „Біддл", який — з різнонаціональною залогою 171 осіб з названих сімох держав має доказати доцільність і можливість такого експерименту. Совєтський Союз віддавна раз-у-раз виступав пристрасно проти того проєкту, закидаючи йому головно те, що той проєкт буцім-то є замаскованою передачею Західній Німеччині атомової зброї, бо допускає її до користування далекосяжними атомовими ракетами. По цій лінії йде також ця остання совєтська нота, втримана у дуже різкому тоні. Коли до шістьох західніх і близько - східніх держав текст ноти однаковий, то нота до Західньої Німеччини своїм текстом дещо відмінна. Совєти пригадують Німеччині, що вона зобов'язалась в акті своєї беззастережної здачі з кінцем другої світової війни, що вона не буде зброїтись і тому нібито участь Західньої Німеччини в отій різнонаціональній атомовій фльоті в рямцях НАТО є „яскравим порушенням міжнародного зобов'язання". Совєтська нота таврує Західню Німеччину за те, що вона буцім-то зобов'язалась до покриття на 40 відсотків коштів покликання до життя такої фльоти, як теж за її теперішню ролю в Атлантійському Союзі (НАТО). Совєти твердять, що німці використовують для своїх „мілітаристичних і реваншистських цілей" НАТО, де грають щораз більшу ролю та що вони нібито зажадали такої участи в керівництві тією різнонаціональною атомовою фльотою, як є їх грошова участь. Совєтська нота погрожує, що Совєти „вживуть відповідних заходів", які відповідали б „новій ситуації", коли б здійснено плян різнонаціональної атомової фльоти з участю Західньої Німеччини. Совєтська нота кількакратно повторює, що через оту фльоту Західня Німеччина дістане в руки атомову зброю. З американського боку заявлено відразу, що совєтська нота не вносить нічого нового.

Помер лідер французьких комуністів Моріс Торез

Париж. — Голова французької комуністичної партії від 34-ох років, Моріс Торез, помер несподівано на 64 році життя у минулу суботу 12-го липня на совєтському кораблі „Літва" на удар серця. Торез був у дорозі з Марсей до Совєтського Союзу, куди він часто їздив. Його теперішньою найближчою ціллю була Ялта на Криму, але він туди не доїхав, бо дістав атаку серця і помер в порті Істанбулі. Його тіло перевезено спершу до Варни в Болгарії, а після того совєтським літаком до французького містечка Іврі, звідкіля походив Торез та яке є одним із центрів французьких комуністів. На вістку про його смерть полетіли до Варни новий генеральний секретар французької компартії Вальдек Роше і вдова, сенаторка Жанет Вермерш. Торез мав востаннє офіційний титул президента партії. Хрущов прислав вдові довгу депешу із словами співчуття. Комуністична партія нараховувала колись кругло мільйон голосів і збірала на свої виборчі листи куди більше, як „партія опозиції". Тепер число французьких комуністів впало до яких 200.000.

У СВІТІ

● Альжирський диктатор Ахмед Бен Белла проголосив, що його партійний противник, полковник Мохаммед Чабані, який підняв проти нього збройне повстання в північній частині Сагари на чолі 2.000 арабів, попався в полон. Військо окружило відділ повстанців, серед якого саме знаходився Чабані, і вони без спротиву піддалися. Інший противник Бен Белли, колишній міністер Мохаммед Хідер, який живе тепер у Швайцарії, признав, що він забрав 1.200.000 дол. з альжирського „революційного" фонду та відмовився звернути ті гроші, хоч Бен Белла обіцяв йому знову становище в альжирському уряді.

● Апеляційний британський суд затвердив кару по 30 років в'язниці для 6-ох з-посеред 12-ох засуджених за напад на поїзд в серпні минулого року, коли-то пограбовано 7 мільйонів дол. Цих грошей не віднайдено.

Альжиру.

● Британський міністер для справ Коммонвелту Дункан Сандіс склав в парляменті заяву про недавню конференцію з кільканадцятьма султанами з Південної Арабії про створення незалежної Федерації Південної Арабії, при чому з тієї його заяви виходило недвозначно, що один з приявних на тій конференції султанів намагався перекупити інших арабських князиків у користь Об'єднаної Арабської Республіки (Єгипту) і проти Британії. Коли тому султанові не повелися спроби перекупства — він утік до Єгипту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і mone orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Преважлива конвенція

У цьому тижні відбувається в Сан Франціско передвиборча конвенція Республіканської партії. Поминаючи якісь цілком непередбачені несподіванки, які можливі в кожній ситуації, напередодні цієї конвенції здавалась невідхильною перемога тієї консервативної течії Республіканської партії, речником і прапорним мужем якої є арізонський сенатор Б. Голдвотер. Очевидно, що шпилем заінтересувань кожних великих зборів є остаточні вибори, є особи, що їх вибирається. Однак у даному випадку справа інша. Хоч особи головних претендентів — Беррі Голдвотера і Віляма Скрентона — є своєрідними символами для всіх, що орієнтуються в американських відносинах, проте річ тут не в особах, а в політичній атмосфері, в настроях широких верств громадянства, в політичному кліматі.

За одностайними коментарями американської преси зворот Республіканської партії в сторону консерватизму є реакцією на ту найбільшу помилку Демократичної партії, що допустила до надзвичайного зросту впливів в її рядах — ліберальних інтелектуалів, які поклали свою печатку на внутрішній, господарській і закордонній політиці ЗДА. Американці є державними патріотами і думають державними категоріями, знімаючись завжди понад партійні інтереси. Але вони інстинктовно не люблять контролі. Це стосується однаково контролі збоку партії, як державно - адміністраційного апарату. Тому в Конґресі надзвичайно рідко його члени, конґресмени і сенатори, голосують за партійною лінією: кожний з них голосує так, як йому диктує його власна думка, індивідуальне почуття відповідальности. І тому теж американців починає дратувати щораз дальше поширювання компетенцій держави в ділянках расовій, соціяльній, економічній і культурній. Питання, чи держава і її виконний орган мають тільки координувати, порядкувати та сприяти добрим починам, чи самі ініціювати, наказувати, керувати і контролювати — це питання стає щораз гострішим в американському громадському й державному житті.

Дейвід Лоренс в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 13 ц. м. звертає увагу, що „Демократична партія вперто нехтувала здоровими економічними доктринами і замість них популяризувала обіцянки майбутньої утопії". Але на інших сторінках того самого журналу, у статті „Як Голдвотер осягнув свою силу", звертається увагу, що й різні визначні республіканці як Ніксон, Ладж, Скрентон і ін., легковажили настрої невдоволення серед їх однопартійців лібералізмом демократичного Уряду, як і деяких видатних діячів Республіканської партії. Виявилося, що закид на адресу нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера, що він „нічим не відрізняється від демократів", був дійсно вбивчий для його кампанії у правиборах.

Вся ліберальна преса в Америці й поза нею намагається дискредитувати консервативну течію Республіканської партії, як нібито реакційну, екстремістичну, назадницьку, яка грозить „катастрофою" Америці однаково в її внутрішніх відносинах, як у закордонній політиці. Очевидно, що в цих закидах стільки демагогії, скільки демагогії було в закидах покійного сенатора Джозефа МекКарті на адресу Д. Д. Айзенгавера і Гаррі Трумена, що вони — комунофіли. Нетерпимість і брак толеранції завжди знаходять своїх речників. Але в усіх американських партіях є почуття відповідальности і напевне має їх конвенція великої Республіканської партії.

Табори молоді

„Пусти мене, мати, до табору" . . . — цю пісню залюбки співає наша молодь. І не лише тому, що „там матиму хлопців до вибору", як жартівливо кажеться в пісні. Український табір для дітей і молоді — це національний збірник - резервуар, де на декілька тижнів збирається декілька сотень української молоді, спільно провадять час, спільно відпочивають серед природи, спільно вчаться під керівництвом виховників, спільно йдуть на молитву. Такий табір — це одно з місць, де українські діти й молодь почувають себе частиною збірної спільноти. Там — свідомо й підсвідомо — виробляється „чуття єдиної родини", абсолютно необхідне для збереження нас, як етнічної групи за океаном.

Пластові, сумівські, мунівські й одумівські виховно - відпочинкові табори вже відчинили свої двері для українських дітей і молоді в різних країнах: ЗДА, Канаді, Бразилії, Англії, Бельгії, Західній Німеччині, Франції . . . Тисячі молоді перейдуть через ці табори впродовж цьогорічних вакацій. Життя в кожному таборі розпочинається сурмою і молитвою, воно йде за наперед опрацьованим пляном так, щоб дитина, юнак чи юначка могли найкраще відпочити і, одночасно, скріплювати свої характери та багато чому навчитися з українознавства, розвивати свої мистецькі здібності, почуття індивідуальної відповідальности за спільноту, розвивати дух і м'язи. Розмовною мовою в кожному такому таборі є українська мова. Чимало юних таборян не завжди „гладко" володіють українською мовою, дехто радо вдається до іншої. Але виховники, впорядчики, старші гості в таборі звертають і повинні звертати увагу юнакам, що табір — український, що по-справжньому шанувати Тараса Шевченка — означає говорити його мовою, його чудовим словом. У цьому відношенні особливу ролю відіграють молодечі мішані табори в Европі, до яких приїздять українські діти й молодь з різних країн — Франції, Німеччини, Голляндії, Англії. У таких мішаних таборах українські діти й молодь радо користуються українською мовою, бо одно не володіє англійською, а друге не розуміє німецької чи французької. Треба всіляко культивувати започаткований в Европі Пластом і СУМ-ом обмін української молоді між країнами, скупчення її в мішаних таборах, які силою об'єктивних обставин, мовно є суто українськими. Було б чудовим почином, коли б група сумівців, пластунів чи інших українських юнаків і юначок з ЗДА або Канади могли влітку поїхати до українського табору в Бразилії чи Арґентині: там господарі й гості напевно вдавалися б тільки до української мови.

Таборовий сезон уже розпочався і триває він, звичайно, аж до кінця серпня. Але скільки наших дітей ще бігає по вулицях закурених міст, никають як „безпритульні" в той час, коли батьки працюють, школи немає, центри організованого українського життя здебільшого зачинені на літній період? Скільки українських дітей, замість чудово відпочивати серед природи, набиратися українського духу, покращувати рідну мову — саме тепер, у літній період, відходять далеко від українства! Ще гірше: скільки підпадають шкідливим впливам вулиці, що не приносить жадної користи ні Америці, ні Канаді, ні Франції чи будь-якій країні нашого поселення.

Звертаємо увагу батьків, що саме тепер ще можна записувати дітей і молодь до різних українських таборів, які до речі, незабаром доведеться розбудовувати.

Мих. Килинний

„КОРОЛЬ КОРУПЦІЇ"

Куритиба, Бразилія. — Зовсім не легко далося бразилійським революційним чинникам, конкретно Головній Революційній Команді, винести рішення про позбавлення сенатського мандату та прав на політичну діяльність протягом десяти років Жуселіна Кубічека, одного з колишніх президентів Республіки. Але тепер стає ясно найширшому загалові, що такий крок був неминучий, конечний і його зроблено для добра країни, для добра народу.

Виявляється, що Жуселіно Кубічека не можна ніяк вважати „національним героєм", який побудував столичне місто Бразилію, розвинув місто Бело Орізонте та деякі галузі вітчизняної промисловости. Кожний захід, кожна справа Кубічека насамперед мали за мету його власне казкове збагачення, а те ховалося за голосними деклямаціями про всебічне „зростання й зміцнення" країни, про її нечуваний „розквіт" і т. ін. Слід підкреслити, що робилося те все дуже вміло й майстерно, з вийнятковими здібностями й хитрощами, недарма бо колишній президент протягом кількох років не тільки встиг у контурах побудувати нову столицю та при допомозі закордонних фірм спорудити кілька заводів авт, а й сам, своїми непомірними достатками, вийшов на восьме місце в світі. Куди там тим двом індійським магараджам - багатирям до Кубічека! На нагромадження їхнього майна пішло близько дві тисячі років, а колишній бразилійський президент виконав подібну працю всього за кілька літ!

Так, „виконав", але Бразилію та її народ призвів до злиднів, хаосу, економічної руїни, політичної кризи, до всіляких внутрішніх і зовнішніх ускладнень, що їм числа нема, а, врешті, уможливив комуністам і комунізуючим елементам спробу встановити в Республіці їхній потворний режим. Кубічек, до речі, до самої останньої хвилини підтримував недавно скинутого президента Гулярта і не знайшов для себе за потрібне чи вказане, бодай формально заявитися за революцію, хоч сам себе завжди називає „демократом з кости і крови".

Докладного обвинувального акту проти Жуселіно Кубічека ще не проголошено, однак те, що вже стало відомо людям про нього самого, а також про деяких осіб з ним пов'язаних, яскраво й незаперечно свідчить проти діяльности колишнього президента, дає певну уяву про шкоду, яку він вчинив країні. Коротше кажучи, не можна було починати боротьби з корупцією, оздоровлювати та ставити на ноги державні адміністративні й господарські установи та організації, притягати високих державних функціонерів до відповідальности за доконані ними злочини (в тому й Гулярта, віце - президента за часів президентури Кубічека), запроваджувати різні реформи тощо, відчутно не зачепивши того, від кого те все бере свій початок, від кого дістало собі своєрідне „право громадянства". Коли Бразилію, цілком слушно, прирівнюють до хворого організму, якому треба неминуче зробити складну операцію, то покарання Кубічека можна прирівняти до вирізу та видалення з середини тіла головного гнійного пухиря.

Коли тільки зайшла мова, чи позбавляти сенатського мандату та політичних прав Жуселіно Кубічека, він скрізь, на всі застави, через пресу, радіо - телевізію, в численних промовах на різних засіданнях, зборах та конференціях твердив, що за всіх обставин ні кроку не ступить з Бразилії, бо зовсім не почувається до вини, що тут, на місці, буде уперто й наполегливо змагатися за свою перемогу, щоб кандидувати та бути обраним на президента Республіки в наступних виборах. Проте, другого - третього дня по своєму покаранні, Жуселіно Кубічек, разом з родиною, літаком виїхав до Европи. Обіцянки його виявилися нічого не вартими.

Покищо до загального відома подані лише окремі факти з надто тяжкої для Бразилії діяльности Жуселіна Кубічека. Збагачуватися він став відразу, після того, як з лікаря перетворився на політичного діяча. Ставши „префейтом" (головою управи) міста Бело Орізонте, він розгорнув кампанію, щоб це місто перетворити на майбутню столицю країни. Ясна річ, увагу багатьох заможних людей відразу притягло до себе Бело Орізонте. Жуселіно Кубічек за безцін закуповує в міській управі земельні терени, і потім з величезним зиском перепродує їх бажаючим мати власність у можливій столиці. В такий спосіб він матеріяльно дуже швидко пішов угору. Ще більше розгорнув свої здібності по скупівлі за безцін земель, коли став губернатором естада Мінас Жерайс, а вершка в збагачуванні дійшов уже за президентства в Республіці. Землі в столичному місті Бразилія поскуповував і на себе, і на свою дружину, і на всю ближчу та дальшу родину. Ті землі потім у багато разів дорожче перепродувались, а населенню показувалось, що це країна — „розвивається". Крім земель, Кубічек робив також „золоті інтереси" з промисловими фірмами, з торговельними та транспортовими компаніями тощо. Отак дуже швидко став він найбагатшою людиною в Бразилії і восьмою в усьому світі.

Державною скарбницею він теж рядив цілком на свій розсуд та за своїми уподобаннями. За його президентства досить часто, безпосередньо з банків зникали відпущені урядом для певної мети гроші і сліди за тим затиралися. Такі одноразові крадіжки сягали 60 мільйонів (у випадку державних асиґнувань для розвитку футбола) і 120 мільйонів крузейрів (відпущених для військових потреб). Головна Революційна Команда оприлюднила факт укладення угоди між Кубічеком і провідниками бразилійських комуністів. Згідно з тією угодою комуністи зобов'язались підтримувати при голосуванні кандидатуру Жуселіно Кубі-

Закінчення на стор. 3-ій

Іл. Вігорський

„РУСЬКА БЕСІДА" Й НАРОДНИЙ ТЕАТР

У соті роковини заснування українського театру у Львові (1864-1964)

Цього року минає сто років з часу заснування першого українського театру на західніх землях України. А тому, що український театр відіграв в житті галицьких українців велику ролю у відродженні українського народу в межах Галичини, то й не можна збувати мовчанням такої історичної події в соті роковини постання цієї важливої для нас культурно - освітньої та виховної установи.

З пожовклих листків, випадково врятованих пам'яток та розсіяних заміток і матеріялів доводиться відтворювати давнє минуле нашого театру на Галицькій землі.

Українофільські діячі з початку шістьдесятих років зрозуміли, що сильною підоймою життя народу є свій театр, як пристановище мистецтва, пісні й музики. Але почин до здійснення цієї думки дав у нас Юліян Лаврівський. Він перший виступав був з думкою (1861 р.), що для організації українського громадянства треба доконче: заснувати у Львові український клюб „Руську Бесіду" й народний театр, і він зібрав перші пожертви на заснування театру та виєднав в 1864 р. дозвіл державного уряду на влаштування 40 театральних вистав у році. До зорганізованого Лаврівським комітету увійшли: Климкович, учитель Полянський й купець Товарницький.

Комітет оголосив конкурс на театральні твори в „простонародній" мові та спровадив з наддніпрянської України театральну трупу Омеляна Бачинського.

Перша вистава „руського народного театру" пройшла 29 березня 1864 р. в залі „Народного Дому" у Львові. Між глядачами був намісник граф Менсдорф, а з ним і світські та військові достойники, які зайняли почесні місця. Коли занавіса піднялася, станув перед очима глядачів гурт святково зодягнених хлопців і дівчат, та з-поміж них виступив студент університету Льонгин Бучацький і виголосив святочний пролог, що його написав професор університету о. д-р Омелян Огоновський. Опісля оркестра відіграла симфонію Вербицького, й після неї почалась вистава „Марусі". Заля гриміла від оплесків і радощам не було кінця . . .

Заснований 1864 р. український народний театр у Львові був 60-им із черги постійним театром колишньої Австро - Угорщини.

Відкриття цього театру знайшло широкий відгомін по всьому краю. Воно мало бути, як тоді думали, початком нової, в кращих формах розвинутої доби в історії українського народу Галичини. Львівська й провінціональна громада з великим захопленням вітала першу виставу, що зібрала всю львівську інтеліґенцію. Білети розкупили так скоро, що багато львівських родин свої карти вступу відступало приїжджим з дальших від Львова місцевостей. Був це такий світлий день, якого, мабуть, вже ніколи вдруге не довелося переживати українській сцені.

Рідною сценою радів ввесь край. Тогочасна преса була переповнена вістками про театр. Появлялись замітки про завдання театру, як його розуміли в тому часі. В одному дописі, з-під Львова, писалось таке:

„Український театр має показати те, що в народі гарне й добре, і це, мовляв, треба скріплювати й піддержувати, а те, що попсоване, того позбутись; театр має нам представити всі верстви українського народу з усім домашнім і родинним життям, щоб ми в ньому, як у якому дзеркалі приглянулись, хто ми є, які ми, які бути повинні, й якими можемо бути. Але не тільки теперішністю займатись буде український театр, він загляне й у минулі роки, в нашу історію й картинами з неї покаже, яка була наша доля, як ми в ній держались, яку вагу мали в історії, — на те, щоб зміркувати, яку нам іще доведеться колись мати. Напослід український театр має спричинитись до розвитку мови, до виробу смаку й здорової розміркованої думки; а понад то театр має розважати публіку та її зацікавити. Одне слово — український театр повинен мати таку мету, яку ставить собі письменство взагалі, й більше того, бо має спричинятись до розвитку письменства".

Про театр думали тоді в цілому краю й жваво ним займались. Ось, напр., якийсь громадянин з-під Коломиї пише таке про свої враження з театру:

„З яким захопленням ми тут, на окраїнній закутині галицької землі читаємо кожну статейку про успіхи нашого народного театру у Львові — ви й повірити не можете"!

У тодішньому „Слові", під редакцією Богдана А. Дідицького, все це вміщували. Вміщували відгуки своїх людей з Галичини, Закарпаття, що тоді було в живих взаєминах з Галичиною, вміщували й думки чужих людей. Український театр мав гарячих однодумців і серед найкращих світочів тодішньої нашої інтеліґенції, втішався ним митрополит Григорій Яхимович, згадував його єпископ Спиридон Литвинович, який бував часто на виставах в супроводі церковних достойників із св. Юра.

Треба відмітити, що наше тодішнє духовенство взагалі вже в перших роках було найсильнішою підпорою театру. А це для наших сучасних обставин і умов дуже знаменне. Адже ж відомо, що духовенство західньої Европи ніколи не було доброзичливе театрові, осуджувало його й поборювало, відмовляло колись авторам, навіть таким, як великий Мольєр, похорону на посвяченому кладовищі і т. п. А православне духовенство на Україні, під впливом Москви, до революції, не мало сміливости являтись у театрі. А в той час у нас, у Галичині український театр розвинувся і довгі роки втримувався головним чином працею та грішми духовенства. В касовій книжці нашого театру, що її вели від 1863 року, усі сторінки позаписувані іменами священиків, які складали пожертви на заснування українського театру у Львові. Духовенство становить дуже важну частину театральної публіки. Збережені театральні записки свідчать, що в 1865 р. багато священиків мали постійні абонаменти в театрі.

Значна частина тодішніх авторів і композиторів у перші роки існування нашої сцени — це наше духовенство. Микола Устіянович і Озаркевич, що до заснування постійного театру, опісля Іван Гушалевич, І. Наумович, Вол. Ільницький, О. Огоновський, С. Воробкевич, Н. Важанський, Йосип Барвінський, Рудольф Мох, Якимович, Іван, Д. Зарицький, Т. К. Блонський, М. Вербицький, І. Лаврівський, Матюк — ось імена тих, що несли свій труд для добра української сцени, як автори й музики. Все це були священики й дуже близько стояли до українського народу.

Яка велика шкода, що Галичина досі не дала нам такого письменника, як Анатоль Свидницький (1834-1871), що був би міг дати картину життя тої провідної верстви українського народу, якою було в Галичині й досі є на еміграції наше українсько - католицьке духовенство.

Найважливіший твір Анатоля Свидницького — це повість - хроніка „Люборадські". Є це напрочуд гарна та яскрава картина з життя української священичої сім'ї на забручанському Поділлі в 60-их роках минулого сторіччя.

Згадавши ті давні, а проте кращі часи, годі поминути імя панотця Лева Трещаківського, що вже 1849 р. на засіданні Головної Руської Ради говорив про потребу великої залі й заснування українського театру. Про ці потреби говорив він іще пізніше не раз, а його думки відбивались відгомоном й на сторінках тодішньої преси. Трещаківський залишивсь всеньке життя щирим прихильником рідної сцени, яку підтримував морально й матеріяльно.

Як близько стояло духівництво до постійного театру, вказує й поезія з перших днів існування сцени, коли святоюрським крилошанам видався кінець Квітчиної „Марусі", переробленої на драму, надто сумним, і на їх домагання змінено закінчення твору так, що Маруся не вмирає, а подужає й вінчається з Василем. Про прихильність нашого духовенства до рідної сцени свідчить й голос московського подорожника Кельсієва, що об'їздив Галичину, бував у театрі й помітив, що „на хід та існування театру мали вплив не шляхта, не поляки, а українське духовенство й поповичі", що, мовляв, „театр повний, а між глядачами дуже багато священиків", що навіть до драматичних творів священики доробляють музику. Він згадує, що музику до одного французького твору доробив Михайло Вербицький. І далі він говорить ось що про цього нашого композитора: „Мені показали його в партері. Стрижений і голений, в окулярах, на око людина яких 40 років, звичайний сільський панотець, і музика його, наскільки я визнаюся, не абияка. Вона вся основана на українських мотивах, але ж зовсім без невільничого наслідування їх". Та хоч цей московський подорожний був захоплений українським театром, то не ворожив йому світлої майбутности. Справу цю він зв'язував з неприхильністю влади й незаможністю українського суспільства.

Побоювання Кельсієва незабаром справдилися. Вже перший сезон закінчився недобором. Що правда, недобір пояснюється видатками на влаштування сцени, витратами на інвентар, а й нові вистави вимагали все нових вкладів. Тим то, не зважаючи на перші великі успіхи нашого театру в першому сезоні 1864 р., над театром почали збиратися темні хмари. Хоч і напливали поважні пожертви від своїх і чужих, покрити всі видатки не вдалося.

Та всупереч всяким недомаганням молодий театральний гурт виїхав в серпні 1864 р., повен рожевих надій, на провінцію (Коломия, Чернівці, Станиславів), щоб нести українське слово між довгими роками бите злиднями українське громадянство.

Найсумніше в історії нашого театру те, що упродовж довгих років, бо від 1864 р. аж до початку першої світової війни, а потім після першої аж до другої війни, наш театр в Західній Україні не домігся навіть будь-якої домівки, не то репрезентативної театральної залі для постійних вистав у Львові. Оця ділянка із життя нашого театру, що скитавсь засдно по краю, вимагає окремого насвітлення.

С. Риндик

ВЕЧІРНІ ДЗВОНИ

(III)

Модерністи намагаються з усіх сил дати щось нове (ми виключаємо з рахунку тих, що малпують, маючи фанаберію бути за всяку ціну модерними). І щирим модерністам треба дякувати і бажати якнайшвидших і найбільших успіхів. Але, з другого боку, мусимо, на свій превеликий жаль, зазначити, що їх шукання покищо не засвідчились „помітними" успіхами. Прикро вражає, що дехто з них не раз забувається і плутає поняття, не роблячи різниці між оригінальним, диким і дурним. Але це звичайно, тимчасова імпотенція, і зовсім даремно противники модернізму так гостро нападають на нього." Модерністи заслуговують чогось кращого. Якщо кінець-кінцем поезії вдасться вийти на добрий шлях до краси, то це швидше буде заслугою тих, що шукають того шляху, ніж тих, що цупко тримаються старого. Не забуваймо теж, що треба мати абияку громадську відвагу і сміливість, щоб порвати з призвичаєнням великої більшости консументів мистецтва і з традиціями, „освяченими" віками.

А ось текст „Готичного Вечора":

З родовищ спогаду крихітно
звівшись,
накреслять старість, наче сіть,
літа в лиці.
І стане спів дерев ячанням
віщиць,
а вітру шепіт шамканням
літавниці.

Немов ченці підуть молитись
речі,
бо місяця ніхто не збагне
хитрости.
І костокрилий перелесний
вечір
траву кохасту химороді
виростить.

В кімнаті завовкують сині
гості,
проріже раптом тишу вереск
північний,
і виведе тебе в ребрастий
спокій
кончина, мов любляночка,
опівночі.

Як бачимо, цей короткий вечір дуже відрізняється від обох попередніх. І Яр Славутич, і Ганна Черінь говорять нам про знайомі елементи вечірньої пори, тим часом Богдан Рубчак говорить... Про що власне він говорить?

Прочитавши вірш багато разів, я прийшов до думки, що автор у звичайні слова вкладає незвичайні поняття, тому слово „вечір" має в нього не те значення, що в нас. Може це вечір життя? Старість? Смерть? А може щось інше. Та не наше діло загадки відгадувати. У поетичних віршах ми шукаємо чогось іншого, не ребусів.

Так само не вдалося мені збагнути, яку ідею мав на увазі автор, компонуючи цього вірша. Я навіть не знаю, чи про ці речі можна говорити тут. Може автор відкидає їх, як старі забобони, і співає, бо „співається"?

Однак, із цими припущеннями так далеко не можна йти. При пильнішому розгляді конструкційних особливостей вірша виявляється, що поет свідомо творив його. Це видно на доборі рим: звівшись — віщиць, літа в лиці — літавниці, північний — опівночі і т. ін. Такі багаті і несподівані рими, „літа в лиці" і „літавниці", де співзвучність розтягається аж на чотири склади, з голосівками й шелестівками, могли появитися у вірші тільки після довгого шукання, добору і свідомого пристосовання до них решти тексту. Крім того знаємо, що автор деколи виступає в пресі, як ідеолог модернізму чи щонайменше апологет його. Тому треба думати, що в своїх творах він цілком свідомо ставить свої кроки.

А коли так, то можна чи навіть треба розчаровано сказати: за багаті рими хапаються й поети реалістичної школи і використовують їх, де тільки можна. Це не якась новина. І якщо автор „Готичного Вечора" думає, що багаті рими належать до тих еліксирів, що врятують мистецтво слова, то він помиляється, а наші надії на шукачів поетичного золота, на цих нових конкістадорів, проти нашої щирої доброзичливости до них, дуже малють.

„Де, де!" — можемо сказати: — „Річ не в римах і ні в яких інших технічних засобах, а в чомусь більшому і важнішому".

У чому саме, ми не знаємо. І в цьому власне вся драма чи трагедія цілої проблеми. Це незнання може протривати ще кількасот літ. Із історії літератури знаємо, що т. зв. псевдоклясична доба тривала в письменстві тисячі років і гальмувала розвиток його. Тисячі років люди були переконані, що, наприклад, поема може бути тільки епічним твором, що вона повинна бути насичена вчинками богів і героїв, складатися тільки з 24 чи 12 пісень, а її назва повинна конче мати таке закінчення, як Іліяда чи Одисея чи щось близьке. Тому Верґілій написав Енеїду, де до найменших подробиць повторив особливості Гомерових поем. А після нього поети різних інших народів Европи створили свої епопеї з назвами на „ада" чи „іда". Це були наскрізь фальшиві твори. Вони не збільшили літературних скарбниць, а Енеїда сталася страхопудом для бідних гімназистів, бо вони чомусь мусіли були читати й деклямувати цей чужий для їх розуму і серця і зовсім фальшивий витвір. Тепер ми, услід за великим Котляревським, добродушно сміємося з тієї „епопеї" і весело деклямуємо:

Еней був парубок моторний
І хлопець хоч куди козак!

або:

...Юнона, суча дочка,
Розкудкудакалась, як квочка!

Може настане час, що люди сміятимуться з теперішніх реалістичних поем і непоем. Вже тепер ми, слухаючи деклямації різних чуттєвих і настроєвих творів останніх часів, ледве стримуємось, щоб не усміхнутись, особливо коли деклятори вдають велике надхнення, перескакують із тону на тон і при цій модуляції голосу танцюють ногами, руками і всім тілом. Як уже сказано, реалістичні твори багатьох нудять. Але з таких композицій, як „Готичний Вечір", ще не видно, що час відходу тієї літератури в неворіть швидко настане.

Ми вже згадували, що нам не вдалося додуматись, про що власне говорить автор у своєму вірші. Підійдім до цього питання трохи ближче. Звернім увагу на сказане в першій строфі:

З родовищ спогаду крихітно
звівшись,
накреслить старість, наче сіть,
літа в лиці.
І стане спів дерев ячанням
віщиць,
а вітру шепіт шамканням
літавниці.

Це виглядає, як щось надто мудре. Та не забуваймо старої, віками випробованої правди-істини: мудрі речі визначаються якраз тим, що легко зрозумілі і даються висловити найпростішими й найяснішими словами. А тут у кожному слові маємо загадку, а в кожному реченні —

Закінчення на стор. 3-ій

ПІСЛЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО ДНЯ У ВАШИНГТОНІ 27-ГО ЧЕРВНЯ — УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ У НЮ ЙОРКУ НА СВІТОВІЙ ВИСТАВЦІ — 19-ГО ЛИПНЯ 1964

„КОРОЛЬ КОРУПЦІЇ"

Закінчення зі стор. 2-ої

чека, за що мали одержати 200 мільйонів долярів...

Хоч докладних матеріялів про вину Кубічека ще не подано, але сказано, що вони будуть куди поважнішими навіть у порівнянні до обвинувачень корупційного характеру проти Гулярта, недавно скинутого президента Республіки, а давніше віце-президента, правої руки Жуселіно Кубічека.

Виявляється, земельні маєтки Гулярта малощо не дорівнюють території всього естада Гуанабара, лише вони розкидані по всій Бразилії, а не зібрані в одному місці. Належить йому також безліч будинків, окремих апартаментів, різних транспортових засобів (до повітряних включно). За попередніми підрахунками, на день втечі з Бразилії Гулярт мав ще 84.400 голів великої рогатої худоби, 14,700 овець, 900 спортових коней і 46 мільйонів крузейрів готівки в банках. З 1943 по 1963 рік, отже за 10 років, Гулярт збільшив свій матеріяльний достаток у 80 разів! Все це прийшло йому внаслідок лише „посиленої" державно-політичної діяльности. Характеристично для особи Гулярта, що свої величезні мастки він старанно приховував. До державного податкового уряду він подав відомості про вартість всього свого майна в значно меншій сумі, ніж вартують різні його помешкання в одному лише Ріо де Жанейро.

Швагер Гулярта, колишній губернатор естада Ріо Гранде до Сул, а потім федеральний депутат, Леонел Брізола, так пройнявся корупцією, що, зрештою, став керівником шпигунської „Групи II", яка мала доступ до всіх військових установ Республіки і в складі якої була численна кількість осіб, від сержантів починаючи і генералами кінчаючи. Як сповіщає Головна Революційна Команда, Леонел Брізола за цю свою „роботу" діставав величезні грошові винагороди в чужинецькій валюті „від однієї закордонної держави".

Головна Революційна Команда скасувала тільки мандати та позбавила права займатися протягом десяти років політичною діяльністю 405-ти особам, у тому 3-ом колишнім президентам Республіки (Ж. Гуляртові, Жаніо Квадросові і Жуселіно Кубічекові), 3-ом сенаторам, 65 депутатам федерального парляменту, 5-ом губернаторам естад тощо. На цьому діяльність згаданої Команди припинено. Але теперішній президент Республіки, генерал Кастело Бранко, як і всі його ближчі співробітники добре бачать та розуміють, що без рішучої боротьби з корупцією, без оздоровлення державної адміністрації годі вивести Бразилію „на чисті води", годі провести будь-які реформи в країні та взагалі знормалізувати її життя.

Теперішній уряд продовжує наполегливу боротьбу з корупцією і в головних федеральних установах, і в естадах, і в повітах. Уже підготовано спеціяльний законопроєкт про притягнення до відповідальности через військові трибунали і військову поліцію урядовців, винних у хабарництві та в інших зловживаннях, що підривають силу всієї Республіки. Поза цим, президент Кастело Бранко скасував 120 тисяч посад у державній адміністрації та заборонив до кінця поточного року приймати нових службовців до федеральних установ. Приблизно теж саме робиться в естадах і повітах.

Роблячи всі можливі зусилля, щоб досягти чіткої й чесної праці державної адміністрації, Кастело Бранко вже оголосив про ті реформи, які він гадає запровадити в країні. Має він на меті провести виборчу реформу, земельну, фінансову, банкову, експортово-імпортову тощо. Заповідається не раптове, а поступово-послідовне проведення всіх тих реформ. Цими днями до федерального парляменту й сенату має увійти спеціяльне послання президента, в якому буде викладено плян дій та завдання його уряду. Президент плянує свої задуми й заходи по оздоровленню Бразилії провести до закінчення свого урядування, тобто до 31-го січня 1965-го року, коли владу в країні має перебрати новий президент Республіки, якого обиратимуть у жовтні 1965-го року. Характеристично, що в тих передбачення, принаймні на найближчий час, не згадується нічого про провадження боротьби з інфляцією, з обезціненням бразилійських грошей. Навпаки, одверто говориться про дальше піднесення коштів життя, потім платень затрудненим (військовикам та цивільним урядовцям платні уже підвищено, тепер приходить черга на робітників).

Інфляцію, яка в Бразилії набрала просто катастрофальних розмірів, під сучасну пору, виявляється, зупинити неможливо. Наперед треба, як цілком слушно заявляє президент Кастело Бранко, перемогти корупцію, оздоровити та налагодити працю всіх ділянок життя Республіки. Лише після того можна вже буде серйозно заходитися біля справ піднесення вартости бразилійської валюти. Цілком можливо, що в дальшому прийде заміна теперішніх бразилійських грошей на нові, бо теперішніх є незвичайно велика кількість. Тяжко уявити собі, щоб ціна їх колись могла піднестися. Та це є ще тільки в плянах дальшого майбутчього.

Відколи вирішено справу Жуселіно Кубічека, відколи позбавлено його сенатського мандату та прав займатися політичною діяльністю протягом ближчих десяти років, відтоді фактично відкрився шлях до всебічного оздоровлення Бразилії, а також прийшла певність, що не повториться ближчими роками та сумна доля для країни, яка фактично розпочалася з часів президенства цієї особи.

ВЕЧІРНІ ДЗВОНИ

Закінчення зі стор. 2-ої

ребус. Що таке „родовище спогаду"? Як розуміти дію „крихітно звівшись"? Що це за „ячання віщиць", „шамкання літавниці"? Чи не означає часом слово „літавниця" метеориту (падучої зорі)? Якщо так, то чому вона шамкає? Не можемо і не маємо права заперечувати, що автор хотів тут щось важне й глибоке сказати, але можемо з чистим сумлінням і з жалем константувати, що це не вдалося. Вийшла сама баламута. Таку саму баламуту маємо в другій і в третій строфі. Можна припускати, що автор назвав тут ґотичним вечором людську старість, побачивши в ній щось ґотичне. Тоді постає питання: що означає слово „ґотика" чи „ґотичний" в розумінні поета? Здається, ці звуки викликають у поетовій уяві щось містичне. Але що варті наші припущення? Киньмо їх! Зауважмо тільки, що й про людську старість ще не все сказано і дуже можливо, що хтось колись скаже про неї ще багато нового, свіжого і гарного. І висловить усе те ясною мовою.

Ми розглянули три випадки вечірнього дзвону, одні більше, другі менше вдалі, і при цьому мали нагоду торкнутися деяких проблем поетичної творчости. Наші думки й висновки не багато різнились би від поданих, коли б ми розглянули якісь інші зразки нашої сьогочасної поезії. Ми всюди побачили б на одному боці повтори, на другому — намагання дати щось нове. Але з цього намагання покищо нічого не вийшло. Та дарма! Теперішнє поетичне інтермеццо таки скінчиться. У ближчій чи в трохи дальшій будучині вирветься в чисєсь душі нове слово! Може автором цього благословенного слова буде котрийсь із розглянутих тут майстрів, бо в кожнім із них є відповідні елементи поетичного дару, може це буде хтось інший, а може такий, що ще не народився. У кожному разі він прийде, і ми з певністю волаємо до нього:

Ave, poeta! Admiraturi te salutant!

(Здоров, поете! Вітають тебе ті, що будуть захоплені тобою.)

(Кінець)

У Казахстані перейменували місто Актау на Шевченко

Впродовж багатьох важких років перебував Тарас Шевченко на засланні в Казахстані. Зокрема наш Кобзар довгий час жив на півострові Мангишлак, залишив декілька малюнків з зображенням місцевого населення, природи, та з почуттям любови писав про пригноблених царською Росією казахів. Тепер, з нагоди 150-річчя народження Тараса Шевченка, за постановою президії Верховної Ради Казахської ССР, місто Актау в західньо-казахстанському краї перейменовано на на місто Шевченко. Як відомо, у Казахстані живе багато українців, переселених туди по війні під тиском чи з наказу Москви.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 22-го червня 1964 року помер у Фініксі, Арізона, на 71-му році життя, по довгій і тяжкій недузі, бувший професор стрийської гімназії

бл. п. ВАСИЛЬ ПРАВУР

Горем прибиті — ДРУЖИНА І СИН

Членам ОбВУА та всім кол. Воякам подаємо болюче сумну вістку, що дня 11-го липня 1964 р. ненадійно вибув назавжди з вояцьких рядів наш Невіджалуваний Побратим по Зброї

св. п. інж. ІВАН МИРОШНИЧЕНКО

б. сотник Армії УНР, нагороджений Хрестом Симона Петлюри, учасник Визвольної Боротьби України, активний член Відділу ОбВУА та довголітній член його Управи, видатний громадський діяч.

Прощальна ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 15-го липня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному домі П. Яреми, а ПОХОРОН відбудеться у четвер, 16-го липня 1964 р. о год. 9-ій ранку з названого похоронного дому на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Достойній Пані Дружині і всій Родині Покійного передаємо вислови сердечного співчуття.

Членів ОбВУА закликаємо віддати останню послугу померлому Побратимові якнайчисленнішою участю в похоронних обрядах.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ОбВУА — Відділ Ню Йорк

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ НЕСПОДІВАНОЇ СМЕРТИ

бл. п. ПЕТРА ҐУРНЯКА

було відправлене ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ в Церкві Св. Йосафата, 9-го липня 1964 року в годині 8-ій ранку.

довголітнього члена Т-ва ім. Івана Франка 146-го Відділу УНСоюзу в Гемтремк, Міш.

Покійний народився 12-го травня 1888 р. Помер 10-го липня 1964 р. в 75-му році життя. Покійний походив з с. Сприня, пов. Самбір, Зах. Україна.

Покійний полишив у глибокому смутку дружину Юлію, дві дочки — Марію Глонек, Олену Ґаврик, двох синів і невістку, Стефана, Теодора з родиною, двох зятів — Олексу і Йосифа, 6 внуків і брата Дмитра.

Похорон відбувся 13-го липня 1963 р. з похоронного заведення до української греко-католицької церкви Непорочного Зачаття Пресв. Діви Марії а відтак на цвинтар Mt. Olivet, при участи родини, членів Т-ва УНСоюзу, приятелів та знайомих.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дня 11-го липня 1964 року відійшов у Вічність інженер, сотник Армії УНР.

бл. п. ІВАН КИРИЛОВИЧ МИРОШНИЧЕНКО

ПАНАХИДА — в середу, 15-го липня 1964 р. о 7-ій год. веч. в пох. заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку.

Випровадження Тіла з того ж похор. заведення в четвер, 16-го липня 1964 р. о год. 9-ій ранку до Бавнд Бруку, Н. Дж. — ПОХОРОН відбудеться о год. 12-ій дня.

Горем прибиті:
дружина — АДЕЛЯ
мама — ЄЛИСАВЕТА ГІНЕЙКО
діти — ТЕТЯНА, НАТАЛІЯ, ІВАН і ЄВГЕН
внуки АНДРІЙ, МАРКО, КАТЕРИНА, ХРИСТЯ і МИРОН

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ нашого Найдорожчого і Невіджалуваного БРАТА, старшини I УД УНА, прокуратора Окружного Суду

МАРІЯНА ПАСІЧИНСЬКОГО

у 20-ту, так дуже болючу річницю Його смерти від ворожої кулі під Бродами складаємо 100 долярів на Фонд Катедри Українознавства.

Ірена і Роман ЛЕВИЦЬКІ з Родиною

20-го липня 1964 року

First National Offers Complete Banking Services at 11 Convenient Offices

MAIN OFFICE: One Exchange Pl., Jersey City Tel.: DElaware 3-1300

BERGEN SQUARE OFFICE: 870 Bergen Ave. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-0680

JOURNAL SQUARE OFFICE: 26 Journal Square Tel.: DElaware 3-1300

OLD BERGEN OFFICE: 2400 Kennedy Blvd. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-2895

PALISADE AVE. OFFICE: Palisade Ave. at Ferry St. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-4237

WESTERN SLOPE OFFICE: Boulevard at Thorne St. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-7606

HOBOKEN OFFICE: 47 Newark St. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-2895

WEST NEW YORK OFFICE: 440 — 60th St. Tel.: DElaware 3-1300 Night Tel.: DElaware 3-4615

HARRISON OFFICE: 500 South 4th Street Tel.: DElaware 3-1300

WEST HUDSON OFFICE: 326 Harrison Avenue Tel.: DElaware 3-1300

KEARNY OFFICE: 240 Kearny Avenue Tel.: DElaware 3-1300

ЗІСТАВЛЕННЯ СТАНУ ПОСІДАННЯ

30-го червня 1964 року

ЗАСОБИ

Готівка на руках і належності з банків	$ 50,698,244.05
Облігації уряду ЗДА	39,752,610.45
Облігації агенції уряду ЗДА	12,898,302.81
Облігації публічних управлінь домів (Повністю гарантовані)	40,615,920.93
Стейтові, повітові і міські забезпечення	4,579,750.26
Інші забезпечення	365,000.00
Позички	141,656,369.54
Банкові будинки і влаштування	1,192,461.67
Посілості з нових відділів Банкових Будинків	696,488.79
Нагромаджений відсоток і доходи до забрання	1,887,842.40
Інші засоби	1,146,301.59
РАЗОМ	$295,489,292.49

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Капітал (600,000 шерів — $10 пар)	$ 6,000,000.00
Надвишка	6,000,000.00
Неподілені зиски	3,309,727.22
Резерва*	3,800,000.00
Загальна сума капіталу	$ 19,109,727.22
311 чергова дивіденда	240,000.00
Незароблені доходи	2,652,531.30
Резерви на відсоток, податки й інші	693,681.54
Інші зобов'язання	252,991.69
Депозити	272,540,360.74
РАЗОМ	$295,489,292.49

* Та резерва є повністю до диспозиції на покриття втрат позичок, які можуть виникнути в майбутності і створена з нагромаджених зисків через Раду Директорів, після апробованої формули Департаменту Скарбу З'єдинених Держав і через Internal Revenue Service.

The FIRST NATIONAL BANK OF JERSEY CITY

CHARTERED 1864

Member: Federal Deposit Insurance Corporation

Federal Reserve System

ПОВІДОМЛЕННЯ

Увага — ЧЛЕНИ BUILDING SERVICE EMPLOYEES LOCAL 32-J

LOCAL 32-J

відкрив новий здоровний центр

HEALTH CENTER and DIAGNOSTIČ CLINIC

237 E. 36th Street, NEW YORK CITY для ЧЛЕНСТВА. Тел.: MU 9-9440

Цей ЗДОРОВНИЙ ЦЕНТР і ДІЯГНОСТИЧНА КЛІНІКА будуть для обслуги членів ЛЬОКАЛЮ 32-J і для повної фізичної перевірки (check-up) без жадної оплати.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПОДЯКА

Оцим складаю сердечну подяку всім Тим, які виявили мені своє співчуття з приводу смерти мого Невіджалуваного ЧОЛОВІКА

сл. п. СЕРГІЯ ЛИТВИНЕНКА

що помер 20-го червня 1964 року в Ню Йорку.

Зокрема дякую Високопреосвященному Владиці Мстиславові за прощальне слово і відправлення похоронного обряду на цвинтарі в Бавнд Бруку, Високопреподобному о. протопресвітерові Л. Веселовському за відправлення Панахид в похоронному заведенні і за прощальне слово і за участь в похоронах, Високопреподобному о. канцлерові Б. Желехівському і о. М. Рибачукові за відправлення похоронних обрядів.

Дякую всім ВП. Громадянам, Представникам організацій, особистим Приятелям мого Покійного Мужа, які були ласкаві виголосити сердечні прощальні промови на Панахидах і на тризні після похорону в залі в Бавнд Бруку.

Дякую хорам: церкви св. Володимира під управою проф. Завітневича і хорові „Думка" під диригентурою п. Л. Крушельницького за участь в Панахидах.

Дякую всім тим Приятелям і Знайомим, що зложили вінки і квіти на домовину Покійного і тим, які так численно склали пожертви на Заупокійні Служби Божі, або пожертви на добродійні цілі замість квітів на могилу мого Чоловіка.

Сердечна подяка тим Друзям Покійного, що несли домовину і тим численним, що взяли участь в Панахидах і похоронах, чим ушанували пам'ять Покійного.

Дякую з цілого серця п. Борисові Ржепецькому за велику поміч в уладженні похорону та паням Е. Чапельській, М. Турковій, А. Горечій, О. Вікул, О. Ліс, М. Пилипенко і М. Малюці за труд і працю при уладженні тризни в залі в Бавнд Бруку.

Вкінці дякую похоронному заведенню Петра Яреми в Ню Йорку за зразкове і дуже совісне переведення похорону.

Хай Всевишній винагородить Всіх сторицею!

НАДІЯ ЛИТВИНЕНКО

Замість квітів на свіжу могилу Незабутнього Друга

Д-ра БОГДАНА НЕДІЛЬСЬКОГО

складають 10 долярів на потреби Українського Наукового Товариства в Сарселі.

Інж. Михайло і Марія ГАВРИЛЮКИ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ЕМІЛІЇ РУДНИЦЬКОЇ

складають 20 долярів на Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Сарсель, Франція.

Юрій і Ярослава ГЕРМАНИ

Глибоке співчуття з приводу передчасної смерти

бл. п. ВОЛОДИМИРА ГІРНЯКА

висловлюємо Його Дружині Галині Носковській-Гірняк, Братам Юліянові та Йосипові і всій близькій Родині.

Замість квітів на свіжу могилу складаємо 20 долярів на Фонд Інвалідів УГА, що знаходяться в Европі.

Кузин Володимир ГІРНЯК з Родиною, Канада

Замість квітів на могилу

бл. п. МИХАЙЛА ГАЛІБЕЯ

складають 10 долярів на УНМузей в Шикаго

Юліян і Наталія КАМЕНЕЦЬКІ

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

— влаштовує —

в днях 18-го і 19-го липня 1964 року

ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШІСТЬ СУАСТ-СХІД

на кортах „СОЮЗІВКИ" — у Кергонксон, Н. Й. — на басейні „СОЮЗІВКИ"

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

У НАСТУПНИХ КОНКУРЕНЦІЯХ:

ЧОЛОВІКІВ, ЖІНОК, ЮНАКІВ І ЮНАЧОК

Реєстрація і збірка змагунів в суботу, 18-го липня ц. р. о год. 10-ій рано біля „Веселки".

Вписове $2.50 від кожного змагуна.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

У НАСТУПНИХ КОНКУРЕНЦІЯХ:

ЖІНКИ: довільним 50 м

ЧОЛОВІКИ: довільним 50 м, грудним 100 м, і гінці 4 × 50

ЮНАКИ до 16 року: довільним 50 м

ЮНАЧКИ до 16 року: довільним 50 м

Збірка змагунів у суботу, 18-го липня ц. р. о год. 4-ій по пол. біля басейну.

Змагуни-учасники першостей подбають самі індивідуально про замовлення приміщення в Адміністрації „СОЮЗІВКИ".

УПРАВА КЛК

КУРІНЬ УСП-ОК „ПЕРШІ СТЕЖІ" організує для УСП-ок і УПЮ-ок у віці понад 15 років

МАНДРІВНИЙ ТАБІР

в горах АДІРОНДАКС в часі 8 до 14 СЕРПНЯ 1964 року

Оплата табору $17.00 з забезпеченням. Доїзд автобусом в обидві сторони з Ню Йорку — $18.00.

Зголошення враз з оплатою табору пересилати до 1-го серпня ц. р. на адресу:

S. KWASNYCIA

189 Pine Street — Jersey City, N. J. Tel.: DE 2-6049

DNIPRO
698 Sanford Ave.
Newark, N.J.

Висилає одягові і харчеві пачки на Україну через відому фірму „Космос". Висилкові товари у великому виборі.

Праця
HELP WANTED FEMALE

CLEANING WOMEN
Nights — 25 Hours
5:30 PM — 10:30 PM
Temporary employment through end of Sept. Some women will be retained on a permanent basis. No experience necessary, but neatness and ability to follow instructions (in English) are important. 5-day week (no Sat. or Sun. work). Salary $39.25. 10% night premium pay for hours worked.
Interviews
Mon.—Fri., 9 AM–11 AM
METROPOLITAN LIFE INSURANCE Co.
24th St. & Madison Avenue
EMPLOYMENT OFFICE
7th FLOOR
An equal opportunity employer

Real Estate

$5995
Гарні красвиди. Модер. умеб. катедж з 2 спальнями — на літо або пенсію. Близ. автобус. Умови сплати. Інші доми.
KOPP OF KERHONKSON, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 7500

На продаж з великою втратою
РЯД БОНҐАЛ.
13 De Luxe умебл. катеджів, басейн, вел. заля, город до забави, власник відходить на пенсію. Шлемо умови — без посередника. Писати (прошу по-англійськи).
AARON KATES
KERHONKSON, N. Y.

COUPLE

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
Подружжя або мала родина. 17-род. дім, оливне огрівання, даром рент.
OL 6-2847
в Jersey City, N. J.

Праця
HELP WANTED MALE

MOTORCYCLES MECHANICS WANTED and HELPERS.
Experience necessary. Time and half over 40 hrs. Steady. Year round. Over 400 motorcycles. Near LIRR. Rooms available.
194 Main Street
Port Washington, L. I.
(516) PO 7-2540, 7-2825, 7-9087

ТВОРИТЬСЯ УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА СПІЛКА в НЮАРКУ, Н. Дж.
— пошукується —
ФАХОВОГО БУДІВЕЛЬНОГО СПІЛЬНИКА.
Зголошуватися на тел.:
373-1180

AUTO & TRUCK SPRAYERS
Тільки досвідчені. Висока платня. Постійна праця і всі бенефіти.
WONICA BROTHERS INC.
831 Communipaw Ave.
Jersey City, N.J. (201) DE 3-6772

BENCH SAND MOLDER
Досвідчений. "Gating Aluminum". Голоситись особисто від 12-1 год. по пол.
ASHLAND CAST CORP.
163 Clymer St. Brooklyn, N. Y.
Telephone EV 8-5085

ПОТРІБНО ЧОЛОВІКА
до дженіторських праць у Святодмитрівському Українському Громадському Осередку в Картерет, Н. Дж. До обов'язків належать — догляд за чистотою, розставлення столів і крісел для різних громадських підприємств, як і приватних (весільні й інші прийняття), догляд над порядком на площі, ітп. Платня згідно домовленню. Зголошуватись до:
St. Demetrius Ukrainian Orthodox Church
641 Roosevelt Avenue
Carteret, N. J.

Пошукую
ДЖЕНІТОРА
до 44 род. дому в Менгетені. Добра платня і помешкання. За інформаціями телеф.:
SP 7-8710, Ню Йорк

Вступайте в члени УНСоюзу!

Вакації **Vacation**

„МАРІЧКА" — МОТЕЛЬ
НОВИЙ, МОДЕРНИЙ МОТЕЛЬ З ВЕЛИКИМИ, ВИГІДНИМИ КІМНАТАМИ, ОКРЕМИМИ ПРИВАТНИМИ ЛАЗНИЧКАМИ.
Гуцульська церква, атмосфера свойого товариства, власні простори площі, озерце, річка, високо-гірське повітря, здорова й смачна кухня — дають запоруку вповні успішного проведення вакацій.

До винайму теж окреме БОНҐАЛО: 2 кімнати з лазничкою й кухнею.
Власники:
МАРІЯ й ЛЮБОМИР ЛАМПІКИ
АДРЕСА:
MARICHKA - Motel
HUNTER, N.Y. Rt. 23 A Тел. Hunter 4660

Користайте з найбільш безпечних ОКЕАНІЧНИХ КУПЕЛІВ на розкішнім літнім ресорті у Wildwood Crest, N. J.
у Віллі „ЛІДІЯ"
(Д-р Роман і Зузанна САПОВИЧ)
— знайдете —
товариську атмосферу, гарні вигідні кімнати і апартаменти з приватними лазничками.
НИЗЬКІ ЦІНИ — РОДИННІ ЗНИЖКИ.
ДЛЯ ДІТЕЙ ВЕЛИКЕ ПОДВІР'Я ДО ЗАБАВИ.
БЛИЗЬКО ДО МОРЯ.
По замовлення й інформації пишіть або телефонуйте до:
— LIDIA —
Apartments and Rooms
124 E. CROCUS ROAD — WILDWOOD CREST, N. J.
Phone: 522-3348 Area Code 609.

ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ
SHANGRI LODGE
- Положена серед чудових гір Гантеру (Кетскіл) над річкою, серед соснового лісу.
- Близько до української церкви. Свобідна купіль у власній річці та риболовля.
- Харч добрий, здоровий, на бажання дієтичний.

ЦІНИ ПОМІРКОВАНІ.
Властитель Оселі **ТЕОДОР ЛЕШКО**
66 St. Mark's Place NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 3-6145
Управа Оселі:
Р. Шахновач, господиня Р. Іваницький, адміністратор
Тел. Оселі: Lexington 2921
Доїзд автобусом до Гантеру а з Гантеру телефонувати Lexington 2921 по авто.

НАЙНОВІШЕ ВИДАННЯ!
Михайло ОСТРОВЕРХА:
Грезна Калини в Українських Січових Стрільцях
Обкладинка й виряд Едварда Козака.
Сторін: 132 Ціна: $2.00
Замовлення і належність (чеками або поштовими переказами) надсилати:
SVOBODA — P. O. Box 346 — Jersey City, N. J. 07303

НА КОНВЕНЦІЇ У САН ФРАНСІСКО

Сенатор Ґолдвотер вітає своїх прихильників, які обступили його на Конвенції. На пресовій конференції він потвердив свою давнішу заяву, що як буде президентом, то зарядить „переможну політику" у Південному В'єтнамі і накаже військовикам, щоб її здійснювали.

Айзенгавер гадає, що Ґолдвотер був би ліпшим президентом, як Джансон

Сан Франсіско. — 12-го липня кол. президент Двайт Д. Айзенгавер заявив у розмові зі своїми найближчими, що сенатор Беррі Ґолдвотер був би ліпшим президентом ЗДА і ліпшим для цієї країни, як президент Джансон. Айзенгавер, мабуть, розвине цю думку в своїй промові, яку він виголосить на тему „Добро Країни" на конвенції у вівторок 14-го липня. Давніше Айзенгавер любив казати, що хтонебудь інший буде ліпший в Білому Домі від того, хто там тепер є. Тепер Айзенгавер вжив слова „Ґолдвотер", бо він рахується з тим, що арізонський сенатор має вже більше, як 700 делеґатських голосів на Конвенції. Ця заява колишнього президента свідчить про те, що хоч він і не захоплюється Ґолдвотером, то він не буде робити нічого, щоб спинити його номінацію, що є вже майже певна. Айзенгавер сказав до журналістів, що „ніколи не було ідеального кандидата на президента, включно з ним — Айзенгавером". Але ставши президентом, казав Айзенгавер, „люди вчаться, і коли хтось виявляє охоту вчитися, то немає причини розпачати". Ця заява Айзенгавера цікава тим, що 6 тижнів тому він казав, що не може собі уявити, як він міг би вести кампанію за Ґолдвотера.

Поголоски про те, що Роберт Кеннеді змагає здобути президентське становище

Вашингтон. — В пресі часто писалося про те, що між головним прокуратором Робертом Ф. Кеннеді і президентом Линдоном Б. Джансоном панують холодні відносини. 8-го липня в Білому Домі відбулася зустріч цих обидвох політиків з приводу з'їзду федеральних прокураторів і Джансон та Кеннеді хвалили себе взаємно. Але одночасно журналіст Волтер Троген містить в щоденнику „Філядельфія Інкваєрер" статтю про те, що ніби то головний прокуратор старається про те, щоб самому зайняти пост, який залишив його брат 22-го листопада внаслідок злочину в Далласі. Журналіст Троген пише, що Кеннеді має причини думати, що він повинен бути президентом, бо це він був найближчим дорадником свойому братові, і був немов його прем'єром міністрів. Досі прихильники Роберта поширювали вістки, що головний прокуратор повинен бути віце-президентом, але сам Роберт Кеннеді недавно заявив, що він старатиметься про те, щоб цього року не бути на виборчому списку. Дехто перестерігає президента Джансона, що Конвенція може зробити йому несподіванку, бо він нічого не зробив в тому напрямку, щоб запевнити собі перемогу на Номінаційній Конвенції і зовсім її не організує. Та є й такі, які гадають, що Роберт є замалий, щоб одягнути чоботи по старшому братові, хоч дехто думає, що ці чоботи є завеликі і для Джансона.

● „Ль Оссерваторе Романо", пресовий орган Апостольської Столиці, гостро наставрував у статті „Крайній сором" продавані деякими мануфактурними продуцентами жіночі купальні костюми, що складаються тільки із штанців. Автор статті, Раймондо Манціні, прирівняв ту „моду" до несовісних експериментів в мистецтві, які насправді мистецтво опростачують та викривляють його суть і ціль.

ПОЗИЧКА НА НОВІ АВТА
$4 РІЧНО ВІД $100
ПЛАТНА ДО 36 МІСЯЦІВ
(Забезпечення на авто може бути включене)

Сума позички	Місячна сплата
$ 1,000.—	$ 31.11
$ 1,500.—	$ 46.66
$ 2,000.—	$ 62.22
$ 2,500.—	$ 77.78
$ 3,000.—	$ 93.33

Уживані авта фінансовані за низькими ратами
HUDSON COUNTY NATIONAL BANK
JERSEY CITY
BAYONNE WEEHAWKEN
HOBOKEN NORTH BERGEN
UNION CITY GUTTENBERG

Прем'єр Індії запросив президента Пакістану на розмову в справі Кашміру

Лондон. — Індійський міністер фінансів Т. Т. Крішнамахарі, який заступає хворого індійського прем'єра Ляла Багадура Шастрі на конференції Британського Коммонвелту в Лондоні, передав приявному там пакістанському президентові Мохаммедові Аюбові Ханові запрошення від Шастрі — прибути до Ню Делі на розмови в справі затяжного конфлікту про Кашмір. Зустріч нового індійського прем'єра і пакістанського президента мала відбутися в Лондоні, але у Шастрі відновилась серцева недуга і лікарі заборонили йому виїздити. Розмова Крішнамахарі і Аюба Хана мала бути дуже сердечна, дармащо вона по суті не змінила нічого в отому затяжному конфлікті. Індія стоїть на становищі, що Кашмір, що його три чверті зайняло було індійське військо ще в 1947 році, є складовою частиною Індії, а Пакістан домагається плебісциту в Кашмірі та не визнає панування Індії в Кашмірі. Однак новий індійський прем'єр, що прийшов до влади після смерти Джавагарлала Неру, признає, що теперішній стан довів до такого фанатизму по обох сторонах, що між індійськими буддистами та мохаммеданами раз-у-раз приходить до кривавих сутичок, і що тому якась злагода необхідна. Населення Кашміру здебільша мохаммеданське, як і в Пакістані. Західні великодержави від років стараються довести до злагоди між Індією і Пакістаном, союз яких був би поважним бар'єром проти аґресивних плянів Комуністичного Китаю.

Москва закидає Пейпінґові, що той не веде закордонної допомоги

Москва. — „Ізвєстія" з минулої суботи 11 липня закинули в окремій великій статті Комуністичному Китаєві, що той тільки багато говорить про свою допомогу невтральним країнам, а насправді не дотримує своїх обіцянок і в сумі дає допомогу тільки на 8 відсотків у порівнанні з тим, що дає СССР сателітським країнам в Европі й іншим країнам у світі. Комуністичний Китай — твердять „Ізвєстія" — обіцяв дати допомогу для 108 конкретних проєктів, але насправді викінчив тільки 5 фабрик, три шпиталі і кілька малих об'єктів. Як на приклад — „Ізвєстія" подають Непаль і Камбоджу, що завелися в своїх надіях на комуно - китайську допомогу. Ця атака збоку „Ізвєстій" прийшла в тому самому часі, як до Москви приїхав індонезійський міністер закордонних справ Субандріо для переговорів про збільшену совєтську допомогу для Індонезії в її аґресивній війні проти Малайзії. Совєти заявили свою повну солідарність з Індонезією, а Анастас Мікоян під час недавньої своєї візити в Джакарті обіцяв Індонезії нові достави зброї: літаки, гелікоптери і всякий виряд та амуніцію для війни проти „імперіялістів". Тому, що сильна комуністична партія в Індонезії схиляється радше до Пейпінґу, як до Москви, то ця політика Москви змагає до підірвання поваги Пейпінґу в Індонезії.

Греція і Туреччина крадькома перекидають свої війська на Кіпр

Об'єднані Нації. — Американські керівні кола дістали відомості, що однаково Греція, як Туреччина крадькома, порушуючи договір з 1960 року та затаюючи справу перед місією Об'єднаних Націй на Кіпрі, перекидають туди свої війська. Дістеся це невеликими групами, ніччю, на засекречених місцях висаду. За згаданим Лондонським договором, який дав Кіпрові самостійність, Греція мала право втримувати на Кіпрі 950 вояків, а Туреччина 650. Греція і Туреччина, разом із Британією, дістали були в тому договорі право ґарантії збереження договору і побудованої на його основі конституції Кіпру. Коли кіпрсько - грецький президент архиєпископ Макаріос вжив заходів для зміни конституції, щоб позбавити турків їх міжнародно заґарантованих прав, виникли на Кіпрі криваві сутички між кіпрськими греками і турками, які довели до вислання туди 6.000 міжнародного війська Об'єднаних Націй. Британія має тепер там 1.000 вояків. Заходи президента Джансона, щоб Греція і Туреччина розпочали безпосередні переговори, не мали успіху. Тепер мировий посередник Об'єднаних Націй, Сакарі Тіміоя, веде тайні переговори з усіма заінтересованими сторонами в Женеві, але ця справа тягнеться вже четвертий місяць — без успіху.

Під час перегонів роверистів — згинуло в катастрофі у Франції 10 осіб

Париж. — В минулу суботу 11 липня ц.р. сталася недалеко міста Бержерак в південно-західній Франції катастрофа, яка потягла за собою кільканадцять жертв. На мості над каналом, що впливає до ріки Дордонь, стояли густо біля мостових поруч люди, що придивлялися традиційним щорічним перегонам роверистів, так званому „Тур де Франс". Тим часом з великою швидкістю над'їхав газоліновий танк: водій не зміг опанувати важкого авта і зробити потрібний закрут на мості, танк вдарив в густу лаву глядачів по одному боці моста, переломав поруччя і впав у канал. Виловлено 10 убитих, але не є виключена більша скількість жертв, які могли загрузнути в каналовому намулі, або опинитись під танком. Водій врятувався, але обурені люди мало не злінчували його. У цьогорічних перегонах „Тур де Франс" вистартували 22 червня 132 роверсити, але в дні тієї катастрофи брало участь в перегонах вже тільки 80 роверистів. Перегони кінчаються 14 ц.м., після того, як їх учасники пророблять 2,833 милі, з пересічною швидкістю по 25 миль на годину. У цьому році 15 мільйонів французів придивлялось перегонам.

Ще одно село з каганцями

„Молоді села Орли, Звенигородського району, Черкаської области: факти, які ви наводили в своєму листі, підтвердились, село Орли не було електрифіковане і, як не дивно, це нікого не хвилювало... Прохання задоволено, трудівники колгоспу „Більшовик" одержали електричне світло" — аж у 1964 році! („Молодь України" з 23 червня).

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ

579 випускників Ужгородського Університету

Ужгородському університетові — 18 років. Він створений після другої світової війни. Чимало професорів читають там лекції російською мовою, у місті виходить „Ужгородская правда"... Дотепер „місцевий університет закінчили 6.000 осіб. Як читаймо в „Радянській Україні" з 4 липня — „випускники його зараз трудяться у найрізноманітніших куточках країни. Цими днями путівку в життя (і на Сибір та в Азію — примітка складача) одержали ще 579 його вихованців — істориків, філологів, хеміків, математиків, фізиків, медиків".

● У полоні в лаоських комуністів перебуває американський пілот лайтенант Чарльз Клюсман, що його гелікоптер комуністи збили 5 червня ц. р. Американський уряд старається дізнатися щось ближче про долю того старшини через Британію, Совєтський Союз і Міжнародну Контрольну Комісію; але нічого більше не дізнався, як тільки те, що дійсно „якийсь американський пілот" є в руках комуністів.

Збори Відділів Українського Народного Союзу

СЕРЕДА, 15-го ЛИПНЯ 1964 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Клюб Поступовий, Відд. 70, в год. 7-ій веч. в УНДомі при 96 Fleet St. — П. Костик, секр.

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ЛИПНЯ 1964 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва „Січ" 170 Відд. в год. 8-ій веч. в УНДомі при 90-96 Фліт вул. Проситься членів прибути на збори і вирівняти вкладки. — Управа.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. Збори Б-ва св. о. Николая Відд. 5, о год. 7-ій веч. в церковній залі. Буде звіт Контролі. Проситься вирівняти свої залеглі вкладки. — Управа.

СУБОТА, 18-го ЛИПНЯ 1964 р.

ДІТРОЙТ, Миш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая 175 Відд. в год. 7-ій веч. в залі УНДому при Martin. Проситься членів вплатити членські вкладки а довгуючі — заборгованість. — С. П. Крупка, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 83-ій Відд. від год. 5-6:30 по пол. в Укр. Горожанському Клюбі, 847 Н. Френклін вул. Проситься членів прибути на Збори, відібрати чеки-дивіденди та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відд. в год. 7:30 веч. Проситься членів прибути на означений час. — П. Шило, секр.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 156-ий Відд. точно в год. 7:30 веч. Проситься членство прибути. — В. Новак, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж. Піврічні збори Т-ва Запорізька Січ 234 Відд. в год. 7:30 веч. в УНДомі. — І. Іваник, секр.

Посмертні згадки

ЄВДОКИМ БАРАН, довголітній член Б-ва св. Ів. Хрестителя Відд. 270 УНСоюзу в Джерзі Сиїі, Н. Дж., помер в Майвуд, Н. Дж, 10-го липня 1964 р. на 70-му році життя. Покійний походив з с. Карів, пов. Рава Руська, Україна. Покійний залишив в великому смутку дружину Марію, сина Степана, 2 доньки Анну і Ольгу, невістку і 2 зятів та 9 внуків. Похорон відбувся в понеділок, 13 липня з похор. заведення в Майвуд, Н. Дж, до Укр. Кат. Церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Сиїі, Н. Дж., а відтак на цвинтар св. Христа в Арлінгтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Баран, секр.

ARKA Company Department Store
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
ВЕЛИКИЙ КОБЗАР в англ. мові вид. КУК, Канада. Ціна дол. 8.00.

Різне

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І НОВІ ХАРЧЕВІ.
Урядові години: від 8:30-7 веч.
Субота до 6-ої веч.
В НЕДІЛЮ
через липень і серпень
БЮРО БУДЕ ЗАКРИТЕ.

Українське Висилкове Бюро
GLOBE PARCEL SERVICE
48½ East 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 3-1785
Висилає пачки в ЗДА та стандартові і комбіновані пачки з СССР.

До винайму

ДО ВИНАЙМУ
5 КІМН. МЕШКАННЯ
Сонячне, на партері, к. Бронкс Парку. 3 бльоки від сабвею. Кликати по 7-ій год. веч.
FOrdham 7-0533

For Sale
Apartment

WOODSIDE
КООПЕРАТИВНИЙ АПАРТАМЕНТ. 2 спальні, огнена піч, машина до миття посуди, душ, повна ізоляція, близ. школ. 1½ бл. до сабвею, бл. St. Sebastian. $2,250 + $159.00 місячно вкл. газ і електрику. Доск. нагода. Огляньте. Call HI 5-3922

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1487
СОЛІДНА ОБСЛУГА

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх.
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5266 Виклик циклопові

TARZAN DESPERATELY ADDRESSED THE STUNNED NATIVES. "THE GIANT RULES YOU ONLY BECAUSE HE KNOWS YOU ARE AFRAID--"
"BUT IF SOMEONE DEFEATED HIM IN BATTLE, YOU WOULD BE FREE TO LIVE IN PEACE--"
"THEREFORE-- I CHALLENGE CYCLOPS TO PERSONAL COMBAT!"

Тарзан розпачливо промовляв до тубільців приголомшених. —Велетень панує над вами тільки тому, що він знає про ваш страх...

— Але як хтось переможе його в бою, то ви будете вільні й житимете в мирі...

— І тому я заклинаю циклопа до особистого змагання [illegible]